

SZÉKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY ÚJSÁG

Megjelen hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési ára helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és kliring 10,489. sz. — Helyközi telefon 15. sz.
Mindenféle díjak Székelyudvarhelyt előre fizetendők.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. szám, hova az előfizetések, kéziratok és hirdetések küldendők. Kéziratokat vissza nem adunk. — Hivatalos hirdetések 100 szóig szavankint 6, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet cm 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. — Nyil-tér sora 1 korona

Magyar hadsereget!

Irtá: Dr Bognár Oszkar.

Igen komoly forrásból eredő hírszerzés szerint, a kormány a honvédség nagy arányú fejlesztésére nyert megbízást a királytól. Régebben ismeretes már a kormány programjából az, hogy a honvédség ujoncjulálékát az 1890. V. t.-c.-ben megállapított 12.500 fő helyett 25.000-re kívánja emeltetni. Ám a 9 es bizottság programja beigéri a honvédtüzérséget, most azonban sokkal messzebbmenő fejlesztésről jön híradás.

Ezek után azt hisszük, hogy azok az urak és lapok, a kik a magyar ellenzék, a függetlenségi párt 1905—6-iki küzdelméről olyan fölényesen és leki-csinylően szoktak nyilatkozni, majd engedni fognak a gunyoros hangból. Mert bizonyosan tisztában van azzal minden magyar, hogy a bécsi udvar és a hadvezetőség nem szerelemből vette fel programjába a honvédség fejlesztését és nem örvendezve iktatja törvénybe, hogy évente 12.500 katonával több tegyen esküt a magyar alkotmányra, hanem csak azért, mert kénytelen. Az pedig vitátlan, hogy erre a lépésre az az elszánt küzdelem indította bécsi „barátainkat“, a mit a magyar ellenzék 1905-ben kifejtett.

Idézzük fel emlékeinkben az 1865-iki kiegyezési tárgyalásokat. Az egyezkedés fonala már majdnem megszakadt a véderő-kérdésnél. A király akkor hallani sem akart nemcsak az önálló hadseregről, hanem még a külön magyar honvédségről sem. Szünetelt is hosszabb ideig a tárgyalás és csak dicső emlékü királynénk kezdeményezésére folytak tovább. Különösen az önálló magyar honvédelmi miniszterium felállítása ellen tiltakozott Ferenc József, mert ezt a 48-iki törvények szervezték és végül is csak azon feltétel alatt fogadta el a honvédség és honvédelmi miniszterium felállítását, hogy a honvédelmi tárcát Andrássy Gyula gróf — kiből nagyon megbízott — vállalja el. Így is lett. Tény az, hogy a honvédséget igen gyanús szemmel nézték mostanáig is és meg lehetünk róla győződve, hogy nagyon tartanak Bécsben egy újabb nemzetközi küzdelemtől, ha a honvédség nagyarányú fejlesztésébe beleegyeztek.

A honvédség ma 28 gyalogezredből és 10 lovasezredből áll. Békélet-száma mintegy 32.000 ember. A csapatok gyengék, mert egy-egy század szemben a közösek 92 főnyi századaival, csak 50 legényből áll. A lovas svadronok pláne 30—35 emberből állanak. Tüzérsége, utászága, szekereszete stb. segédcapata egyáltalán nincsen.

Ezzel szemben a honvédség ugyerőben, mint színvonalban rendkívül emeltetik. A 9 es bizottság programja beigerte már a honvédtüzérséget. A

hírforrás szerint a honvédezredek száma 32-re emeltetik, a legénység száma századonként 92 fő, mint a közös hadseregnek. A honvéd erületi parancsnokság hadosztályparancsnoksággá alakítatik át és minden hadosztály kap egy honvédtüzérezredet, később pedig fokozatos kifejlesztés útján tüzérbrigád.

Eddig vonakodtak utász-csapatokat adni a honvédség mellé. Az újabb terv szerint utász-csapatokat is kap a honvédség, a melynek egyrésze a táviró és műszaki munkálatokat végzi. Ezenkívül ellátják a honvédséget a szükséges mellékesapatokkal, minő a szekeresz, élelmezési, egészségügyi stb. csapatok.

Távol áll tőlünk, hogy ez az ugynevezett „vivmány“, a mit a kormány dicsekedni merészel, mint saját vivmányával, bennünket kielégítene, mert a függetlenségi párt ma is, mint ezelőtt az önálló magyar hadsereg követelésének alapján áll. Rámutat azonban arra, hogy a királyi udvar ma olyan követeléseket kénytelen teljesíteni, a mikről ezelőtt hallani sem akart és egyszersmind leszögezzük azt a tényt, hogy a véderő-javaslatok elleni küzdelem terén igen is mutatkozik a siker. Elértük azt, hogy már a király abba is bele egyezik, hogy a honvédség létszáma béké idején 60.000 fő legyen.

A közel megvalósulás terén áll a magyar ágyugyár ügye, ugy, hogy legalább a magvát látjuk — bár még kisdéd formában — a magyar hadseregnek.

Ez is bizonyíték a mellett, hogy igen is hazug politikát hirdetnek azok, a kik Tisza Istvánnal az élükön, a lemondás politikáját hirdetik és a „golyó és akasztófa“ veszedelmével akarják megrémíteni azokat, kik erőlyesen tartanak a nemzet jogai mellett.

— Városi közgyűlés volt ünnep szombatján, mint azt mult számunkban már említettük. A közgyűlést Soó Domokos városi tanácsos, polgármesterhelyettes nyitotta meg, aki igen szép szavakban emlékezett Gyertyánffy Gábor elhunytáról. Indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvíleg nyilvánította részvétét és er családot ériesítik. A Ganz-féle villamos részvénytársaság által kezelt városi villamos-telep mult évi számszámadását háromezerszázhetvenkét korona 29 fillér veszteséggel a közgyűlés elfogadta. — A szombatfalvi városrészben tervezett népház céljára kérelmezett 104 öl terület felett nem határoztak, miután előbb a csatlakozott községtől átjött terület jogállását kell tisztázni. Elég sajnós, hogy oly sok év óta ez tisztázatlan mai napig is. A városi tisztviselők és más alkalmazottak betegsége esetére úgy intézkedtek, hogy 20 hétig kapni fogják teljes fizetésüket. A városi árvaszék mellé ünlőknek Vajda Ferenc, Daróczy Miklós, Kovács Domokos, Molnár Károly, Papp Z. József és Sándor Mózes választáltak meg.

A tisztviselői kör táncestélye.

A tisztviselői kör husvét másodnapi műsoros táncestélyéről akarván írni, az első, ami tollunkra jön, egy szászszor említett panasz közönségünk pontatlanságát illetőleg. Kívánatos volna minden ilyen multság alkalmával, annál az időpontra, mikor az estély tulajdonképpen kezdetét veszi, egy órával korábbi időpontot tüntetni föl a meghívókon, hogy így a közönség idejében összejöjjön.

Jelen esetben is a kitűzött 8 óra helyett csak kilenckor lehetett a műsort megkezdeni, mert nyolckor még a szereplők sem voltak jelen teljes számban. Már ez az órai késedelem lehangolta és idegessé tette a pontosan megjelenőket s a rendezők nem is gondolják mily nagy behatással van az ily körülmény az estélyről alkotott véleményekre.

Hálásak vagyunk ez alkalommal a szereplőknek, hogy feledtették kiválóan előadott számaikkal a késedelem miatti lehangoltságunkat.

Mar Kónya Jancsi nyitánya után látszott a kevés számú közönség fölmelegedése s ezt lelkes tapsal juttatta is kifejezésre. A nyitány után Kertész Albertné adta elő Leon Harry: „Rando brillante“ című szerzeményét. Játékával gyönyörűséget nyújtott a zenekedvelőknek. Megérdemelten kapta a sok tapsot.

Csányi Aurél humoros esetei meglepően hatottak. Mindenik száma után hangos nevetés tört ki s vége-hossza nem volt a kihívásnak. Örvendünk, hogy ily kiváló képességgel megáldott tagja van városunknak s reméljük mihamarabb viszontlátjuk őt s minél több estély keretében.

Beriot jól ismert „Violin Koncert“-je Kassay Irén (zongora) és Rak Károly (hegedű) kitűnő együttesében keltett nagy tetszést a jelenváltak között. A nagy zenei tudást igénylő művet harmonikusán, szépségeit szubtilis megértéssel juttatták az előadók kifejezésre. Ugy a zongora, mint hegedű játékan élénken észre lehetett venni a nagy gyakorlottságot s látszott a hallgatóság is, hogy igazi műélvezetet szerzett neki ez együttes előadás. Szünni nem akaró tapsa bizonyítja ezt legszembetűnőbben.

Végezetül kellemes gyakorlott hangján Szász József adta elő alkalmi verseit zene-kísérettel. Minden egyes strófáját hangos tetszés követte és sajnáljuk, hogy nem hallották szatirikus dolgait s így nem okulhattak abból városunk némely vezető emberei. De bár a sok taps bizonyította, hogy verseiben fején találta a szöveget, annak nagyobbbrészt mi hangjának és előadásának tulajdonítjuk.

A szép műsort tánc követte, mely az éjfélutáni órákban ért véget.

Tekintve, hogy ez volt böjt után az első multság, sikerével meg lehetünk elégedve. Hacsak egy csöpp részét is vitte emlékül a közönség a műsornak, már is gazdagabban hagyta el a vármegyeház disztermét. Teremről lévén pedig szö, nem hallgathatjuk el köszönetünket alispánunknak, akinek tartozunk ezzel a teremnek ez estére való szives átengedéseért.

Riporter.

Méhészet.

Teendők kezdő méhészek számára.

Április hó szép tavaszi napokkal köszöntött be a méhészek öröme. Negyben folyt a munka a méhesbe, mint akár egy amerikai acélgárban. A munkás méhek leirhatatlan szorgalommal igyekeztek a virágpör-gyűjtésre és viz-hordásra. Ez alkalommal a méhészeknek is volt tenni valója a méhesben. Az anya állapotáról, népességről, mézkészletről meggyőződést, illetve tudomást szerzett magának. A penészes lepet kicsérlette, a kaptárt a népesség arányához szabályozta, a kaptár alját kiltisztította. A ki ezeket elvégezte, körelességét teljesítette. A ki pedig ezen kedvező alkalmat nem használta fel és a kívánt teendőket nem végezte el, később megfogja bosszulni magát, kiváltképpen az olyan méhesládoknál, ahol nincsen megfelelő mézkészlet.

Az áprilisi jó idő s vele a méhészek öröme olyan volt, mint a Markalf ajándéka, volt is nem is. A nagy örömet és reményt keserű csalódás követte. A szép tavaszi idő elmúlt és április egész téli alakot varázsolt elő. Meg-megpróbálkoztunk, hogy husvétot karácsoni alakba mutassa be, mi talán meg is fog történni.

Szegény kis munkásaink újra téli fog-ságba kerültek. Még csak pár óráig sem volt olyan idő, hogy csak vizért is kijöhessenek.

A ki méheit megvizsgálta és rendezte, legyen egészen nyugodt és ne háborgassa őket, mert ezáltal kárt okoz. A kellemetlen idő miatt legkisebbet sem kell aggódni, mert régi tapasztalt odog, hogy áprilinek vagy a két első, vagy a két utolsó hete a bolondját kijárja. Nagyon kívánatos dolog volna, ha már ennyivel megelégednék és nem tartana végig így. Azonban bár mint legyen is jobb így, mintha akkor változott volna ilyen időre, mikor a fák virágai diszlenek.

A míg idő van rá, igyekezzünk mindent rendbe szedni. Az egyik legfőbb, hogy a rajok számára megfelelő kaptárral rendelkezünk. Miután előre nem határozhatjuk meg a leendő rajok számát, így azt sem tudjuk, hogy tényleg mennyi kaptárra lesz szükségünk. A ki készíthetett, vagy rendelhetett, az olyannak könnyű de nehéz, akinek a mód nem áll rendelkezésére.

Az ilyen méhészek is könnyen segíthetnek magukon. 20 cm. széles egy és egykettő cm. — 3 centiméter vastagságú deszkából készíthetnek nyári kaptárakat. Szeggel gyorsan összeállíthatók. A ládika szélessége belvilága 25 cm., a nutos kaptárbeli keretekhez 26 cm., hosszúsága 30 cm., magassága 20 cm. A fedélszék szélességük a ládikára, körülrajzoljuk és a szertint levágjuk. A fedél mind a négy fokára lécből perimet szeg-zünk, a mely mintegy 3 centiméterre takarja a ládika oldalát, hogy a méhek ki ne bujhassanak. A ládikának fenék nem szükséges. Ha így elkészítjük, éppen 10 drb egyesületi keret fér el benne, a melyben középszerű raj megfér. Ha esetleg nem férne meg benne, még egy ilyen ládika alkalmazandó alája a raj népessége és gyarapodása szerint.

Az ilyen kaptárt nem csak kész deszkából, hanem használt ládákban is — szükségből — rögtönözhetjük. Én egy ilyen alkalommal, midőn nem volt megfelelő kaptár, a rajok számára egy régi tulipános ládából készítettem egy négyes kaptárt, 22 keretre szakaszonként. A ládát oldalra fektettem, a fedele lett az ajtó egy darabba és a fenéke a homlokfal, melyen a kijárót alkalmaztam. Ezen kaptárt sokáig használtam méhesembe s még méheket is teleltettem benne s most is olyan állapotba van, hogy akár busz évig lehetne használni.

A ki méheinek számát szaporítani akarja, a szalmakasok alá gyámolt ne tegyen, mert ezzel a méheket a rajzásban akadályozza.

A cölvek álló méhesekbe vagy állványokon, miut kezdőknel szokott lenni, a szalmakasok a nap ellen elárnyékelandók. Különbö a kasokban a meleg olyan hőfokra emelkedik, hogy a lép leszakad, a méhek pedig a nagy hőség miatt munkájukat nem tudják végezni. Székelyzsombor, 1911. április 15.

Ambus András
méhész

E NAP

Szombat, április

Hugó pk.

az új évnegyed kezdete. Ha előfizetése lejárt, siessen azt megújítani, hogy a »SZÉKELY-UDVARHELY« továbbra is b. címére pontosan küldessék.

kat. Támogassuk az igazi 1848-as függetlenségi sajtót, mert azzal önmagunk függetlenségét, szabadságát segítjük elő. Hazafias tisztelettel kérjük tehát az előfizetések megújítását. Előfizetési ár negyedévre 2 K 50 f

HIREK.

— **Uj igazgató.** Vármegyénk tanfelügyelője az érvényben levő utasításokban biztosított joga alapján Meindl Margit székelykeresztúri államilag segélyezett községi polgári leányiskolai rendes tanítónőt ezen intézet igazgatásával 1911. évi április hó 19-én kezdődött hatállyal megbízta. Az új igazgatót, ki Székelykeresztúron osztatlan nagyra-becsülésnek örvend, azon reményben üdvözöljük, hogy élénk hivatásszeretete az összes hivatott tényezőkkel összhangban folytatandó munkássága a leánynevelés fontos ügyét Székelykeresztúron magas szintjára fogja emelni.

— **Konferencia-beszédek.** Péter Buttkay Antal budapesti záradfőnök e hó 24-től 29-ikéig Székelyudvarhelyt a r. kath. finevelő intézet kápolnájában naponta d. u. 3 órakor nők, este fel hét órakor férfiak részére felolvasó beszédeket fog tartani.

— **Gyertyánffy Gábor temetése** husvét első napján őrjási részvét mellett történt meg Székelyudvarhelyt. Az egyházi szertartást maga Gróf Mikes János főesperes-plebános végezte. A temetési menet négyes sorokban vonult fel a plebánia templom mellett levő sírkertbe, hol a beszéltetés után Horváth József karnagy vezetésével a Székely Dal-egylet énekelt. Ennek végeztével pedig Kónya Jancsi zenekara húzta el Gyertyánffy Gábor kedvelt nótáit: „Cserebogár, sárga cserebogár” és „Nincs cserepes tanyám”. E közbe tompa zuhanással hullott a rög az érekeporsó födelére, míg egészen betakarta. Eltűnt emberi szemek elől tehát Gyertyánffy Gábor porhüvelyé, de köztünk maradt minden jóért lelkesülni tudó szelleme és még sokáig emlékezni fogunk a hű és becsületes köz-harcosra, a derék emberbarátra. . .

— **A szent Antal-társaság** e hó 26-án (szerdán) este 8 órakor az általa föntartott szegény konyha javára a főgimnázium tornacsarnokában műsoros estélyt rendez. Az estélyen Dr Solymossy Lajosné, Szabó Ili, Bálinth József, Rák Károly, Péter Buttkay Antal, Dr Csányi Aurél és Göllner Béla szerepelnek.

— **Eihalt plebanos.** Tózsér László nyugalmazott lelkész, az erdélyi róm. kath.

irodalmi társulat munkás tagja, életének 47-ik, buzgó lelkipásztorkodásának 22 ik évében hosszas, de békével viselt betegség után lelkét vissza adta Teremtőjének. Temetése az érette bemutatott szent misé-áldozat végzése után, tegnap délelőtt 10 órakor általános nagy részvét mellett történt meg Mărefalva községben.

— **Uránia-rendszerű előadás Vágason.** A Chalupka Rezső okf. tanár, s. tanfelügyelő által vármegyénkben kezdeményezett Uránia-rendszerű előadások mindenfelé nagy tel- széssel találkoznak. A folyó hó 18-án Vágason tartott előadások iránt igen meleg érdeklődés nyilvánult meg úgy a nép, mint a tanítók részéről, a mennyiben a vidéki tanítók közül 14-en, a községből az összes felnőtt emberek ott voltak az előadáson. Az előadások megkezdése előtt Chalupka s. tanfelügyelő üdvözölte a községből összesereg- lett hallgató közönséget, elén Lakatos János plebánossal és a helybeli tanítókkal. Há- lás köszönetet mondott az iskola előjárói- nak: Gróf Mikes János főesperes, egyh. tanfelügyelő és Lakatos János iskolaszéki elnöknek, hogy az iskola termét az előadás céljára átengedni szivesek voltak. Meleg sza- vakban emlékezett meg Gróf Haller János főispán és Sebesi János alispán, Rhédei János tanfelügyelőről, kik az előadásokat er- kölesileg támogatják. Üdvözölte a megjelent tanítókat, mint vendégeket; kérve őket az eszme felkarolására s végül bemutatta az előadó tanítókat. Az első előadás a gyümölcs- termelés-és értékesítéséről szólt. Felolvasa P. Csizsér Bonaventúra házfőnök, vetítették Gyurcsovecz Károly ültei és Paál Sándor székelyudvarhelyi tanítók. Az előadást, az iskola termét szorongásig megtöltő komoly gazdaközönség igen nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta és nézte. A különféle gyümölcsfajok bemutatása és ismertetése, a gyümölcsfák kártevő rovarai s az ellenök való védekezés módjának szemléltetése Vá- gásra, mint gyümölcstermelő községre igen aktuális és hasznos volt. Nem lehet eléggé értékelni a gyümölcsfák ültetésének, neve- lésének és metszésének tüzetes szemlélteté- séből származó hasznot is, mert épen ebből tud igen keveset a mi népünk s ezen tudásra van igen nagy szüksége. Ne tenne más ezen kultur-akció, mint népünk a gyümölcsfa tenyésztés okszerű módjaira megtanítaná s az értékesítés felkarolására a nép érdeklődését felköltené, már is megbecsülhetetlen szolgálatot végezne vármegyénkben a népkultúra és az analfabetikus vzdalkodás ja- vitása érdekében. A gyümölcstermelésről tartott előadás után Bene Lajos tanf. tollnok „A hadsereg és honvédség” címen tartott humorral telített előadást szintén vetített képek kíséretében. E tanulságos előadást a nép mohó élvezettel hallgatta végig. Elő- adások után Lakatos János plebános mondott a község népe nevében hálás köszönetet az előadóknak és Chalupka R. s. tanfelügyelő- nek önzetlen, szives fáradozásaiért; kérve őket, hogy minél gyakrabban jöjjenek a köz- ségbe s támogassák őket, mint a nép hiva- tott vezetőit — a népkultúra mivélésének fontos, de nehéz munkájában. Az önzetlen fáradozás és önfeláldozó tevékenység, hisszük, megfogja teremni a községek népeinek er- kölcsi és gazdasági életében üdvös gyümöl- cseit. Forrón óhajtuk a népkultúra mezején sikerrel murkáló derék munkások részére, az áldásos termést — a gazdag aratást: a valódi, hamisítatlan népkulturát, mint ez altruisztikus tevékenység biztos eredményét és zálogát.

— **Kedves emlék március 15-ikéről.** Az idei március 15-ikét — mint annak idején megirtuk — szokatlanul gazdag és igen jól sikerült műsorral ünnepelte meg a székely- udvarhelyi állami polgári leányiskola „Vörös- marty”-önképzőköre. Az ünnepély keretében

Legelőkelőbb márka

VILAGOSI
MARTY COGNAC

Jobb, mint a francia cognac.

előadták
vonások
szeretel
zisa. E
Kovács
fénykép
felvétel
egy-egy
aláírása
Killyen
Lendva
zökr
emléke

hazai
18531
kába
évben
37241
ben 76
1904-b
ezer 60
114,35
Együtt
136 k
pénzkü
postau
erkezt
ben,
érkeze
kal ho
számít

Hatal
loma
tagból
szuum
ból, h
totsz
két el
Pénzt

gyaro
gazda
léssel
ból M
keres
Maut
nagy
törő,
régi,
ki a
tanác
felsz
ber
vessz
mult
21
a Ma
köré
lálko

népt
ter e
sági
tanf
sodil
meg
mok
cellé
lyam
levő
lyeg
várn
lész
cellé
a ki

előadták Barta Irén: „A haza” című egyfelvonásos színjátékát, mely tényleg a hazaszeretethez könnyekig megható igazi apoteózis. E színdarabban szereplő növendékekről Kovács István székel-udvarhelyi kitűnő fényképész a tanteremben igen jól sikerült felvételt és képeket készített, a melyekből egy-egy emlék-képet a szereplők sejtkező aláírásával Rhédei János tanfelügyelőnek, Killyéni Erzsébet igazgatónak és Szemlérné Lendvay Mária tanítónőnek, mint az önképzőkör kiadó vezetőjének adták át. A kedves emléket mindnyájan szívesen fogadták.

— **Amerikai pénz Magyarországon** A hazai posta jelentése szerint múlt évben 185.319.922 koronát küldött be az Amerikába vándorolt magyarság. Az utolsó tíz évben a kimutatás a következő: 1900-ban 37.241.987 K. 1901-ben 49.334.908 K. 1902-ben 76.454.045 K. 1903-ban 105.487.267 K. 1904-ben 85.504.380 K. 1905-ben 120.062 ezer 601 K. 1907-ben 207.294.885 K. 1908-ban 114.355.647 K. 1909-ben 127.499.444 K. Együttesen 10 év alatt 1108 millió 555 ezer 136 korona. Ezekben azonban csak azon pénzküldemények vannak összegezve, melyek postautalványon, pénzeslevelben, vagy csekkel érkeztek. Ami egyszerű vagy ajánlott levélben, mint nem kifejezett pénzküldemény érkezett, vagy amit vissza-vándorlók magukkal hoztak, az ezen összegekbe nincs bele számítva.

— **Colosseum cirkusz Székelyudvarhelyt** Hatalmas amerikai sátor van a barátok temploma előtti Batthyány-téren. Horváth J. 60 tagból álló és külön zenekarral bíró Colosseum cirkusza érkezett városunkban Brassóból, hol szintén néhány napig tartott nagy tetszéssel fogadott előadásokat. Ma (vasárnap) két előadás lesz. Délután 4 és este 8 órakor. Pénztárnyitás d. u. 4 és este 7 órakor.

— **A fűmagtermelés meghonosítása Magyarországon.** Figyelmébe ajánljuk mindazon gazdák számára, kik Magyarországon fűmagtermeléssel szándékoznak foglalkozni, hogy a célból Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedő céghez. Budapest, forduljanak. A Mauthner cég, mely a gazdák jövedelmének nagyobbítása terén már oly gyakran volt uttörő, készséggel bocsájt rendelkezésre egy régi, tapasztalatokban gazdag fűmagtermelőt, ki a szükséges utbaigazításokat is szakszerű tanácsal szolgál. A cég ezt minden költség felszámítása nélkül teszi, sőt még a szakember utiköltségeit is viseli. Ha figyelembe vesszük, hogy Ausztria-Magyarországba a múlt évben is külföldről csupán fűmagot 21¹/₂ millió korona értékben hozták be, úgy a Mauthner cég ezen mozgalmát a gazdák körében bizonyára nagy tetszéssel fogadják.

— **Szőlő és borgazdasági tanfolyamok néptanítók részére.** A földmivelésügyi miniszter ez évben is rendez szőlő és borgazdasági tanfolyamokat a tanítók részére. Ezen tanfolyamok első része május 15—28. második része pedig október 8—22-ig tartatik meg. Három helyen lesznek ilyen tanfolyamok: a ménesi, pozsonyi és nagyenyedi vincellériskoláknál. Az egész négyheti tanfolyamra 120 korona általányt kapnak a résztvevők. A felvételi kérvényeket 1 K-ás helyi ellátva, legkésőbb április hó 25-ig a vármegyei tanfelügyelő útján ahhoz a szólérszeti és borászati felügyelőhöz, illetve vincellériskolai igazgatósághoz nyújtandók be, a kinek kerületében működnek a tanítók.

— **Fatenyésztő tanítók jutalmazása.** A Magyar Földhitelintézet a hazai gyümölcsfatenyésztésnek községi faiskolák útján való előmozdítása céljából az idén is egy hatszáz koronás, két darab négyszáz koronás és tizenhét darab kétszáz koronás díjat tűz ki oly tanítók jutalmazására, akik faiskolát kezelnek és a fatenyésztés terén szembetűnő sikert képesek felmutatni. E díjakra pályázhat minden magyarországi községi faiskolát kezelő néptanító, valamint oly községi kertész is, aki a faiskola kezelésén kívül a népiiskolákban a gyümölcsfatenyésztést hivatászerűen tanítja. A pályázati kérvényeket május hó 15-ig kell beadni a tanfelügyelőhöz.

— **Okleveles szülésznő.** Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 14. sz. alatt lakik Szűcs Ferencné okl. szülésznő, aki 10 éves gyakorlattal bír és a egyszerűbb viszonyok között levő nőket is tisztán, pontosan és lelkiismeretes odaadással gondozza. Kéri a n. é. közönség szíves bizalmát a szükséglet szerinti nagybecsű parifogását.

— **Kender kórót** bármely mennviségben veszek; termelők jelentkezhetnek idei termésre. Lengyár Székelykeresztúr.

— **Tengerre székely!** A közös hadügyminiszterium tengerészeti osztálya a fumei cs. és kir. haditengerészeti akadémiába való felvételnre pályázatot hirdet. A város tanácsházában a hivatalos órák idejében bárki megnézheti.

— **Diadalt aratnak** a gazdaságban Herczeg Arthur ismert előkelő cég (Budapest, Lehel-utca 10.) Diadal-motorjai, melyeknél jobb nem létezik! Benzin és nyersolajmotor cséplőkészletei az egész országban nagyon el vannak terjedve. A cég a motorokért teljes jótállást nyújt, árai olcsók, sőt részletfizetésre is kaphatók.

— **Korondpálpatak pusztáján a szegény tanulóknak és írószereinek beszerzése javára** zártkörű, kosaras táncmulatság volt február hó 18-án, műsorral egybekötve. Fényesen sikerült, dacára a nagy hóvadás és zord idő miatt is, mert bevétel 56 korona 76 fillér volt. A kiadás 51 K 70 fillér; maradt tiszta jövedelem 5 K 6 fillér. A változatos műsoros estélyt érdeklődően hallgatta a közönség. Különösen a 3 felvonásos színdarab kötötte a figyelmet. Nagyon sok volt olyan, akik nem láttak ilyet, mert a helyen nem volt ilyen. Csendben folyt le. Felülfizettek: Kerekés Ferenc 20 fill., Fábrián János 10 fill. Györfi Lajosné 20 fill. Fogadják hálás köszönetét a rendezőségől.

— A „Vasárnapi Ujság” április 23-iki száma első helyén Zichy Ágost gróf új főudvarnagy arcképe közli. A többi képek érdekes sorozatát a magyar képzőművésznők kiállítására, az argentin fűmagtermelés az albániai lázadás, a bagdadi vasúti katasztrófa operaházi premiérje, a huszti nagy labdarúgóverseny, a newyorki nagy tűzvész stb. adják meg. Szépirodalmi olvassmányok: Móricz Zsigmond novellája, Rákosi Viktor regénye. Kárpáti Aurél és Balla Ignác versei Marcella Tinayre franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: Alexander Bernát tárcája a vándoröztönről, Junius cikke, tárcacikk a hétről s a rendes rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **Csomagolópapír** kilószámra kapható a lap kiadóhivatalában Kossuth-u 31. sz.

— **Emésztési zavarokat felnőtt gyomorbetegknél és öregeknél** elhárít az ötven évvel ezelőtt feltalált s eredetileg a gyermektáplálásra hivatott Nestlé-tápeledel, mely a legtisztább alpesi tejet tartalmazza. E lehető legjobban emészthető tápeledel az orvosi praxisban, mint diétikum kipróbálva és ajánlva van. Próbadozozokat és ismertető iratokat ingyen küld a francia-svájc Néstlé-társaság (felnőttek szakosztálya): Wien, I. Biberstrasse 11. Magyar levelezés. Dobozenként 1 K 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában használati utasítással együtt kapható. Óva intünk utánzatoktól, különösen a cacao és mézphosphát tartalmú tápszerektől, amennyiben tudvalevő dolog, hogy azok székrekedést okoznak.

Irodalom.

Esteli énekek.

Nemrégiben megemlékeztünk e helyen arról, hogy Majthényi György, az ismert póéta Esteli énekek címen kiadja verseit.

Most pedig, amikor kezünkben tartjuk szebbnél-szebb verssel teli könyvét (melyhez Mukics Sándor, a kitűnő grafikus készített illusztrációkat) úgy érezzük nagyon de nagyon sokat kellene írunk, ha a Majthényi könyvet érdeméhez méltóan akarnók ismertetni. Költészetét legtalálósabban alán így jellemezhetjük: a mult költészeté. Elmult, illatos alkotások halk fénye reszket ezekben a versekben, egy meleg szívnek lüktető meleg érzései. Örökkön élő bánatok, vágyódások zenéje szól hozzánk e versekből, hogy feledtesse velünk a napi élet szükségéit s magával ragadjon abba a világba, hol az emberek csendesén siratják elvesztett boldogságukat esős estéken. Olyan versek ezek, melyek örökre befészkelik magukat az olvasó lelkébe s amelyekre ha visszagondol az ember, mindig szeretettel, megértéssel teszi ezt.

Ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe e könyvet. (Megrendelhető 3 koronáért szerző címén. Budapest. VIII. Rökk-Szilárd-u. 22. földsz. 5.)

Ipsilon.

„M-i-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi **Jacobi-féle Antinicotin**-cigaretta hüvelyek fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jellel valódi!

Udvarhelyvármegye Nemes Csáládjai. Szerkesztette: Palmay József. Ára füzve 16 K. Mig a készlet tart kapható: Betegh Pál könyvkiadónál Székelyudvarhelyt. E díszesen kiállított, az egyes családok címereivel illusztrált mű, igen becses családörténeti adatokat tartalmaz

FIGYELEM!
„AIDA” VERGE és „BLUE-STAR” CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALODIAK.
 —: ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! :—

Az Oklándi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságától.

Szám: 3547-911. tkvi.

Hirdetmény.

Az Oklándi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy **Lővéte** község közhelyeinek telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. I. M. számú rendelet értelmében átalakítatik.

E célból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben az 1911 évi május hó 22-ik napján fog kezdődni.

Ennél fogva felhívtnak, az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet elleni netáni észrevételeiket annál bizonyosban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésekkel eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

Oklánd 1911. évi április 15-én.

Dr Földes. s. k. kir. aljbíró

A kiadmány hitelül:

Szeles Felix.

kir. telekkönyvvezető h.

Egy szép szoba bu-rozva kiadó Bem-utca 10. sz. (Kőház, 3 és fél méter magas, egészséges lakás.)

B O R!

Fernengel Gyula székely-udvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

1848 eredeti francia angol, és amerikai toalettmódeli közül a BUDAPESTI BAZÁR egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványszámot küld a „BUDAPESTI BAZÁR” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

Vendégfogadó!

A jó hírű Koronay-féle Hungária vendégfogadóban Székelyudvarhely, Kossuth-u. 22. sz. alatt kitűnő étkezés, borok, kőbányai sör és tiszta szobák állanak mindenkor rendelkezésre. Vidéki papok, tanítók és jegyzők találkozó helye. Kocsiszin és istálló díjtalanul. Jó bánásmód és pontos kiszolgálásért szavatol: Barkóczy Albert, vendégfős.

Czell Frigyes

és Fiai

bortermelők és bornagykereskedők **Medgyes.**

Legjobb beszerzési forrás természetadta valódi erdélyi hegyi borokban. Hordókban és palackokban. Kitűnő sajáttermés és vörös borok.

TALÁLÓS o o o o o o o KÉRDÉS.

Miért apróhirdetés

az apróhirdetés ?

mert néhány

APRÓ sorban minden szükséges és célszerű dolgot lehet hirdetni és így valóban APRÓ pénzbe kerül csak, ha az ember

mindenféle állást

kinál vagy keres,

mindenféle terményt

kinál vagy keres,

lakást

kinál vagy keres,

mindenféle butort.

kinál vagy keres,

mindenféle ipari cikket

kinál vagy keres,

a legkülönbözőbb

apróbb dolgokat

kinálja vagy keresi,

mely csak APRÓ költséget bír el Olvasóközönségünk ezer meg ezer esetben hálásan emlékezik meg arról, hogy az apróhirdetések fényes sikerrel segítik elő a **kinálat** és **kereslet** nagyarányu forgalmát. **Azért ne tessék habozni** s a mikor csak a legcélszerűség diktálja:

apróhirdetést

kell feladni a

„Székely-Udvarhely”-ben.

Apró a hirdetés,

apró a költség!

Delaware vessző!

Nagy Gábor-féle legnemesebb

faj. Vidékünkön több mint 20 év óta honos s az egész országban már igen elterjedt bõ termõ, erős édes bort adó faj. Oltani, permetezni nem kell, mert filokszera, sem szõlõbetegség kárt benne nem okoz. Jól beérrett szép sima

vessző, míg a készlet tart I. oszt. 1000 drb 35 K, száz darab 4 K. II. oszt. 1000 drb 20 K. A sima vesszők elgyökereztetéséhez utasítást küld és megrendeléseket 10 százalék előleggel elfogad

Fischer és Wolner
Bihardiószeg.

Betegh Pál villam-motóros könnynyomtató-intézetében Székelyudvarhelyt.

Arany, Ezüst, Vas, Bronz, Porcellan és Fa **Régiségeket** megbízatásból azonnal megvásárol, esetleg értékel, vagy utasítást ad.

Hagyatéki árveréseken

mint vevő résztvesz Arany, briliáns ékszereket, ezüst tárgyakat (tört állapotban is) bármilyen összegre vásárol

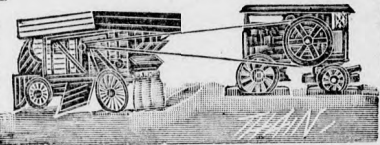
Dietrich Gyula ötvös-mester **Kolozsvárt.**

Levelbeni megkeresésre azonnal válaszol.

Sürgöncyim: **Dietrich** ékszerész Kolozsvár

HA ÖN egy gazdaságos üzembiztos kiváló munkateljesítményű

motoros cséplőkészletet előnyös árban, kedvező fizetési módozatokkal teljes szavatossággal, beszerezni óhajt, úgy forduljon megkereséssel

SZÜCS ÖDÖN
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-U. 66. szám alatti mezőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalathoz, mely cég felszólításra árjegyzéket és költségvetést díjmentesen küld meg.

CLIMAX

nyersolaj-motorok, lokomobilok és benzín-cséplőgaránitúrák

Teljes gyári szavatosság! Minden motor elküldés előtt hivatalos vizsgálatnak lesz alávetve. Elsőrangú elismerő-nyilatkozatok! Kerj díjtalan ajánlatot! **Bachrich és Társa** motorgyári fióktelepe Budapest, Szabad-utca 17. sz. (Tözsdep.)

Stoch Cognac gyógyyszer

Garantált valódi borpárlat. Izzése a leghigorúbb ellenőrzés mellett történik.

Gamis és Stoch
Barcola.

A töltés és dugaszolás Bécsben a cs. kir. vegyészeti állomáson történik s minden egyes palack az állomás bélyegzőjével van ellátva.

Mindenütt kapható.

Hamisítástól védve van.

ÉRTESETÉS.

Cipóraktáromat leszállított árak mellett kiárusítom.
Szükségletét mindenki saját érdekében el ne mulassza nálam beszerezni.

Tisztelettel

Szentkovits János Utóda

Kész blousok és gyermekruhák.

Kész aljak és kostümök mélyen leszállított árakban kaphatók.

REFORMÁTUS

DISZES

IMAKÖNYVEK

NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK

BETEGH PÁL

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN

SZÉKELY-UDVARHELYT

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult küszvényél, oszúnál és meghűléseknel, bedörzsölésékképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Forgató: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Aranyoroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.